

Politieke avond | 27-09-2022 | Agendapunt 17 | Vragenuur

Vervolg vragen op de Schriftelijke vragen op basis van artikel 45 RvO van 30-08-2022

Onderwerp: Omgekeerde Nederlandse vlaggen in de openbare ruimte

Oorspronkelijke tekst | [Antwoord College](#) | [Vervolg vragen](#)

Op verschillende plekken in de gemeente hangen omgekeerde Nederlandse vlaggen. De vlaggen zijn opgehangen als protest tegen het landelijke stikstofbeleid, als uiting van een politieke opvatting dus. Deze vlaggen bevinden zich deels op privéterrein, maar veelal ook in de openbare ruimte, vastgemaakt aan gemeentelijke eigendommen zoals lantaarnpalen of op andere wijze aangebracht.

Artikel 2.42 lid 2 van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de gemeente Westerveld luidt: Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is:

- a. een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken, te doen aanplakken, op andere wijze aan te brengen of te doen aanbrengen;
- b. met kalk, krijt, teer of een kleur of verfstof een afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of te doen aanbrengen.

Tot op heden heeft de gemeente Westerveld deze situatie gedoogd door niet daartegen op te treden, c.q. door de betreffende vlaggen niet te verwijderen of te laten verwijderen.

Een deel van de inwoners van de gemeente Westerveld voelt zich uiterst ongemakkelijk bij het op deze wijze gebruiken van de Nederlandse vlag, die zou moeten gelden als symbool voor de eenheid van ons land. Sommigen voelen zich ronduit gekwetst. Dat geldt te meer in een gemeente met een kazerne binnen haar grenzen.

Waar de omgekeerde vlag aanvankelijk alleen als protest tegen de stikstofmaatregelen werd aangebracht, is het inmiddels een veel breder symbool geworden tegen “de overheid” en tegen de “geldende democratische rechtsorde”, en wordt hij bijvoorbeeld ook gebruikt in racistische demonstraties.

Het college wordt verzocht de volgende vragen te beantwoorden:

1. Gaat het college de omgekeerde vlaggen die aan gemeentelijke eigendommen of anderszins in de openbare ruimte zijn aangebracht op korte termijn (laten) verwijderen, en zo ja wanneer?

[Antwoord College:](#)

[Sommige gemeenten doen dat op grond van hun eigendomsrecht. Het ophangen van een vlag door iemand anders aan gemeentelijke eigendommen is op grond van het eigendomsrecht niet toegestaan. In Drenthe wordt in provinciaal verband tussen gemeenten overlegd over hoe hiermee om te gaan. Over het verwijderen van de vlaggen verwijzen wij u naar het Persbericht van 9 september hierover:](#)

Persbericht 9 september 2022

Deze zomer heeft de gemeente Westerveld, net als de overige Drentse gemeenten en de provincie, ruimte gegeven aan en begrip getoond voor de boerenprotestacties waarbij omgekeerde vlaggen aan publieke eigendommen werden bevestigd. Na gezamenlijk overleg hebben de gemeenten en provincie geconstateerd dat de overheden, allemaal op eigen wijze, in overleg zijn, of in overleg gaan met groepen van actievoerders over het opruimen van de vlaggen. In de komende weken worden deze gesprekken voortgezet. De gemeente Westerveld vraagt actievoerders om de vlaggen en/of andere obstakels zelf weg te halen.

In verband met de hogere snelheden en de verkeersveiligheid op de provinciale wegen, zal de provincie in de komende weken zelf overgaan tot het verwijderen van vlaggen aan publieke eigendommen.

Rikus Jager, burgemeester van Westerveld en voorzitter van de Vereniging Drentse Gemeenten: "Als gemeenten willen we het constructieve gesprek met de agrarische sector blijven voortzetten. Dit is tot nu toe goed gegaan en dat vinden we belangrijk. Ook het gesprek over het weghalen van vlaggen aan gemeentelijke eigendommen voeren we in goed onderling overleg".

Gedeputeerde Nelleke Vedelaar laat weten:

"Deze zomer hebben we, in tegenstelling tot ons beleid en bij grote uitzondering, ruimte gegeven aan de actie. Met de herfst op komst, is het noodzakelijk om de vlaggen te verwijderen. Daarnaast willen we evenzeer tegemoetkomen aan mensen die, om welke reden ook, moeite hebben met de omgekeerde vlaggen aan publieke eigendommen".

Vervolgvrage - Inleiding

Het eigendomsrecht (privaatrecht) is niet de ingang, die wij hebben aangegeven voor onze vragen, en dat laten we dan ook terzijde. Onze ingang is de Algemene Plaatselijke Verordening (publiek recht).

Het antwoord op vraag 1 is dus: nee. Want 'het gesprek aangaan' en 'vragen' is echt iets anders dan gewoon de APV, c.q. de wet, handhaven.

Zo nee

2. Is dan de conclusie dat de wet (in dit geval de APV van de gemeente Westerveld) niet voor alle inwoners op dezelfde wijze geldt en wordt gehandhaafd; en hoe verhoudt dat zich tot artikel 1 van de Grondwet, waarin is vastgelegd dat "Allen die zich in Nederland bevinden worden in gelijke gevallen gelijk behandeld"?

3. Of is dan de conclusie dat het vanaf nu voor een ieder mogelijk is politieke of maatschappelijke opvattingen en meningen te uiten door het aanbrengen van vlaggen, spandoeken, borden of in andere vormen, in de openbare ruimte, waarmee de facto artikel 2.42 lid 2 van de APV Westerveld buiten werking is gesteld

Antwoord College:

Allereerst moet de vraag gesteld worden of artikel 2.42. lid 2 van de APV in dit geval van toepassing is.

(Volgt tekst betreffende artikel)

Volgt Toelichting VNG bij dit artikel. In die toelichting wordt de vraag gesteld of het artikel in strijd kan zijn met de in artikel 7 van de Grondwet gewaarborgde vrijheid van meningsuiting. Conclusie van de VNG is, dat toepassing van artikel 2.42. kan worden aangemerkt als nodig in een democratische samenleving ter bescherming van de openbare orde.

Kort samengevat komt het erop neer dat het niet is toegestaan om gebouwen en bouwwerken te bekladden of daarop affiches of biljetten of iets dergelijks aan te plakken.

Naar onze mening valt het ophangen van een omgekeerde vlag hier niet onder. Immers als een inwoner van de gemeente een Nederlandse vlag zou willen ophangen voor bijvoorbeeld een huwelijk, een eindexamen, of halfstok vlaggen bij overlijden, dan zou daarvoor van tevoren toestemming moet worden verleend.

(Volgt tekst Rijksoverheid over uithangen vlaggen)

Kortom: alleen als de verkeersveiligheid in het geding is, kan worden opgetreden.

Artikel 2.42 APV is naar onze mening niet van toepassing.

Vervolg vragen

Het College geeft allereerst terecht aan dat zij het eens is met de VNG-toelichting dat het betreffende artikel niet in strijd is met artikel 7 Grondwet, althans dat dit een daarop gerechtvaardigde inbreuk is ter bescherming van de openbare orde. Dat ondersteunt dus onze stellingname dat artikel 2.42 toegepast zou mogen en moeten worden.

In de 'korte samenvatting' door het College van artikel 2.42 lijkt het alsof het College de reikwijdte beperkt tot 'bekladden' en 'plakken'. Dat is vanzelfsprekend onjuist en niet de bedoeling van de wetgever. Integendeel, de 1^e bullet van artikel 2.42, lid 2, is zodanig geformuleerd, dat daar alle vormen van 'aanduidingen' onder vallen, op welke wijze dan ook 'aangebracht'.

1. Is deze interpretatie van de beperkte reikwijdte van artikel 2.42. lid 2 inderdaad zoals het College het betreffende artikel ziet, en is dat juridisch getoetst?

Als argument om het ophangen van omgekeerde vlaggen daar niet onder te laten vallen, verwijst het College naar het feit dat 'immers particulieren bij verschillende gelegenheden ook zonder toestemming de vlag mogen uithangen'. Dat argument gaat vanzelfsprekend niet op, omdat particulieren bij genoemde gelegenheden de vlag aan hun eigen huis of in hun eigen tuin uithangen. Deze vragen gaan over de openbare ruimte.

En tenslotte wordt de verkeersveiligheid genoemd als 'enige argument' om te kunnen optreden. Ook dat is vreemd, omdat in ieder geval in de APV de verkeersveiligheid niet wordt genoemd als grondslag, en zeker niet als enige grondslag.

Kortom: het College acht artikel 2.42. niet van toepassing.

2. Geldt dat niet van toepassing zijn alleen voor 'omgekeerde vlaggen' of ook voor niet-omgekeerde vlaggen, of zelfs voor alle doeken, spandoeken, vlaggen met teksten; en wat is dan het precieze criterium?
3. Of geldt dat niet van toepassing zijn alleen voor zaken die zijn aangebracht door de 'agrarische sector' (zie Persbericht) en niet voor andere sectoren en groepen?